

น้ำยาเขียนลาย

การทำน้ำยาเขียนลายปิดทองรดน้ำสำหรับใช้นั้น ต้องการหาดาลประมาณก้อนหนึ่งโตเท่าถ้วยชาใส่ครกโขลกให้เป็นผงละเอียด ครกสำหรับใช้ในครัวอย่าไว้ใจเพราะมีดาวและเค็มซึมซาบอยู่ ควรจะหาซื้อครกใหม่ เมื่อโขลกเป็นผงละเอียดดีแล้วใช้ผ้าสะอาดรองอย่าให้มีกากหยาบปน เมื่อเห็นว่ากรองไปแล้วครั้งหนึ่งถึงสองสามครั้งยังไม่หมดกากหยาบ ก็ควรจะใส่ครกโขลกและกรองไปจนกว่าจะหมดกากหรือเห็นพอสมควรจะทิ้งกากหยาบเสียก็ได้ การโขลกและกรองด้วยน้ำนี้เป็นความละเอียดเพียงขั้นต้น แล้วใช้หินลูกกลิ้งบดที่ละน้อยอย่างบดยา การบดนี้จะบดซ้ำได้ยิ่งดี เพราะต้องการความละเอียดของน้ำยา ในเมื่อเซ็ดถูกรอกออกแล้ว จะได้ไม่สะดุดผงเป็นตามดหรือขนแมว แล้วรวมใส่โถง หาฝักส้มป่อยปิ้งไฟพอเหลืองใส่หม้อต้มทิ้งไว้ให้เย็น ระวังอย่าอาศัยคีมสำหรับวางบั้งหรือหม้อดินที่มีเชื้อดาวเค็มใช้ต้มเป็นอันตราย แล้วใช้ผ้าสะอาดปิดปากหม้อกรองกันผงเหน้าที่ต้มลงในโถงรดน้ำให้ท่วม ใช้ไม้หรือสากโถงกวนให้เคลือบไปมาสักครู่พอให้หาดาลกระจายแล้วปล่อยให้แห้งไว้ค้างคืน รุ่งขึ้นน้ำที่แช่ไว้ จะเป็นน้ำเขียนมีกลิ่นเหม็นให้เทน้ำเขียนนั้นทิ้ง แล้วรินน้ำในหม้อใส่กวนแช่อีก ทำดังนี้เสมอไปจนกว่าจะหมดน้ำเขียนเหม็นเป็นใช้ได้ จากนั้นไปใช้ขยำมะขวิดหาไว้สักครึ่งหรือค่อนถ้วยใส่ภาชนะตุนให้เป็นน้ำเหนียวขนาดน้ำผึ้งชนิดข้นรินลงในโถงผสมกับ

หาดาลคล้ายกับน้ำกาวผสมกับสีผงเขียนภาพเช่นเดียวกัน แล้วกวนให้ทั่วให้น้ำเนื้อเข้ากันดีตามควรเป็นที่สุดของน้ำยาที่ใช้การ ส่วนขยำมะขวิดที่ตุนเหลือใส่ขวดปิดให้แน่นเก็บไว้ใช้ในเวลาที่จะใช้การต่อไป

การเก็บน้ำยาจะไว้ในโถงโดยปิดฝา และแห้งไปเองก็ได้ไม่เสียหายอะไร เป็นแต่ระวังอย่าให้ฝุ่นผงลงได้จะทำให้น้ำยาเป็นเม็ดกรวดทรายขึ้นหรือเยียวหนู ของขึ้นเค็มแต่ต้องเป็นอันตราย วิธีเก็บอย่างนี้เมื่อจะใช้การเร็วออกจะเนิบนาบไป เพราะความหนาของน้ำยาเมื่อแห้งแล้วรัดตัวเป็นก้อนแข็งกว่าจะละลายได้มากไม่ทันใจผู้ใช้ วิธีปั้นเม็ดโตเท่าเม็ดดอกพุทธรักษาตากแห้งใส่ขวดเก็บเคยเห็นทำอยู่แห่งหนึ่งดีเหมือนกันเพราะคุ้มกันการสกปรกได้แต่การละลายก็ยังนับว่าช้าเพราะเมื่อเวลาปั้นเป็นเม็ดเนื้อยาถูกคลึงเป็นเม็ดกลมแน่น เมื่อดากแห้งแล้วขยำมะขวิดยังเป็นยางจับรัดแข็งเช่นเดียวกัน อีกอย่างหนึ่งเป็นดีที่สุดได้ทำเก็บไว้และใช้ราชการมาแล้วคือผสมน้ำยาให้ขึ้นเหนือน้ำข้าวเซ็ดอย่างข้นกวน เทราดบนแผ่นกระจก ผึ่งตากแดดจะแห้งร้อนผะอืดขึ้นเป็นเกล็ดอย่างบางพอถูกน้ำก็ละลายแล้วเก็บใส่ขวดหรือกล่องก็ได้ การทำให้เป็นเกล็ดขึ้นนี้กับประสงค์จะให้เนื้อยาละลายได้เร็วเป็นดี เมื่อจะใช้การควรหาโถงอย่างเล็กแล้วแต่พอใจหยิบเกล็ดน้ำยาที่ทำไว้ใส่โถงตามต้องการ ใช้น้ำฝักส้มป่อยโดยปิ้งต้มกรอง